nichil est quod hiis annectendo ratio persuadet. B. Et quod in quo sit cum multa in quo
beatitudo continere videatur, utrum ne hec omnia unum velut corpus beatitudinis
quedam partium varietate coniungant an sit eorum aliquid quod beatitudinis substantiam
compleat, ad hoc vero cetera referantur. B. Velle inquit id ipsarum rerum commemorationem
patefaceres. P. Non ne inquit beatitudinem bonum esse censes. B. Ac
summum in quo quidem quod addas inquit hec omnibus licet. Nam eadem sufficientia sum-
ma est eadem summa potentia, reverentia quoque claritas ac voluptas beati-
tudo esse iudicatur. Quid igitur hec omnia bona sufficientia potentia cetera
quoque velut quedam beatitudinis membra sunt an ad bonum velut ad verticem cuncta
referuntur. B. Intelligo inquit quid investigandum proponas sed quid constitu-
as audire desidero. P. Cuius discretionem rei sic accipe. Si hec omnia beatitudinis
membra forent a se quoque invicem discreparent. Hec enim partium natura ut unum
corpus diversa componat atque hec omnia id esse intrata sunt. Alimine igitur membra
sunt aliquando ex uno membro beatitudo videbitur esse coniuncta quod fieri nequit.
B. Id quidem in quo dubium non est sed id quod restat expecto. P. Ad bonum vero cetera re-
ferri palam est. Id circo enim sufficientia petitur quoniam bonum esse iudicatur. Id circo
potentia quoniam id quoque creditur esse bonum. Id de reverentia, claritudine, iocun-
ditate, coniectare licet. Omnium igitur expetendorum summa atque causa est
bonum. Quod enim neque re neque similitudine ullum in se retinet bonum id expeti nul-
lo modo potest. Contraque est quod natura bona non sunt tamen si esse videantur quasi bona vere sint
appetuntur. Quo fit uti summa cardo atque terminus expetendorum omnium bonitas
esse iure credatur. Cuius vero causa quod expetitur id maxime videtur operari op-
tari velut si salutis causa quispiam velit equitare non tam equitandi
motum desiderat quam salutis effectum. Cum igitur omnia boni gratia petantur
non illa potius quam bonum ipsum desideratur ab omnibus. Sed propter quod cetera
optantur beatitudinem esse concessimus. Quare sic quoque sola queritur beatitudo
ex quo liquido apparet ipsius boni et beatitudinis unam eandemque esse substantiam.
Nichil video cur dissentire quispiam possit. Sed deum vanamque beati-
tudinem unum atque id esse intrabimus. B. Ita est inquit. P. Secure igitur

MATICA SLOVENSKA LITERÁRNY ARCHÍV MARTIN
J 2019

Boethius, De consolatione philosophiae

Iam cantum illa finierat cum me avidum audiendi stupentemque
a rectis adhuc auribus carminis mulcedo defixerat. Itaque paulo
post o inquit summum lassorum solamen animorum quantum me vel sententiarum
pondere vel canendi est iocunditate refovisti. Adeo ut est me prius hic in
parte fortune utibus esse non arbitrer. Itaque remedia que paulo
ante ora esse dicebas non modo non perhorresco sed audiendi avidus ve-
hementer efflagito. Tum illa sensi inquit cum verba nostra tacitus attentius
rapiebas. Eumque tue mentis habitum vel expectavi vel quod est verius ipsa
perfeci. Talia sunt quippe que restant ut degustata quidem mordeant in
terius autem recepta dulcescant. Sed quod tute audiendi tuipsum di-
cis quanto ardore flagrares. Si quoniam te ducere aggrediamur agnosces
quoniam inquit adversam inquit felicitatem quam tuus sopiat animus sed occupa-
to ad ymagines visu ipsum illam non potest intueri. Tum ego fac ob-
secro et que illa vera sit sine cunctatione dimissa. Faciam inquit illa tu
i causa libenter. Sed que causa tibi notior est eam prius designare verbis atque in
formare conabor ut ea perspicua cum inspiciam partem flexis ocu-
los vere spem beatitudinis possis agnoscere. Primum metrum

Qui serere ingenium volet agrum
Libat arva prius fructibus
Falce rubos filicemque resecat
Ut nova fruge gravis ceres eat
Pulcior apium mage labor
Si malus ora prius sapor edat
Gratius astra nitent ubi nocturnus
Desinit ymbrifer dare sonos

Lucifer ut tenebras pepulerit
Pulchra dies roseos agit equos
Tu quoque falsa tuens bona prius
Incipe colla iugo retrahere
Vera dehinc animum subierint

Cum defixo paululum
visu et velud in angus-
tam sue mentis sedem recepit
sic cepit. Vis mortalium cura quam multiplicium studiorum labor exercet
diversis quidem calle procedit sed ad unum tamen beatitudinis finem in-
titur pervenire. Id autem est bonum quo quis adepto nichil ulterius desi-
derare queat. Quod quidem est omnium summum bonorum cunctaque intra se bona

otimong. Cum sicut ab forete summo et nos posset quam rectum
rect extinsecus quam posse aprehendere quiet et beatitudinem statim to
nos omni aggredione presumit. Ho ita dicimus diuisi finite mor
les omnes conantur adipisci. Et nimirum habemus uici tot illic
mista cupiditas et ad falsa rerum error abducat. Et quia alii
summum bonum esse michilo indigere existimant ut diuitiis affluat
elaborant. Alii uero bonum quod sit digissimum uendicare indicantes
adeptis honoribus reuerendi ciuibus suis esse mirantur. Et quia
summum bonum existimat potestas esse obtinere. hi ut regire uel no
lunt ut regnantibus ad here conantur. Atque ut optimum quod da
ri uatur. hi ut belli ut pacis artibus gloriosi nomen pragma
re festinant. Primi ut boni fructi gaudio letitiaque mentem. hi
felicissimum putant uoluptate diffluere. Et qui horum finem esse
alterum putant. ut qui diuitias ob potestatem uoluptatesque
residant. ut qui potestatem seu quia pecunia ea prendere nostra
tur. Hinc hus et cetera talibus hiuanorum actuum notorum quae usur
pantur uelut nobilitas fauorque popularis quibus quidem quia
diuidere opere. Prorsus ubi quocumque gloria petitur
amicorum uel quia existimant gemitus et non mortuus sed iniuriae
mistae. Deliquit uel ut potentiae esse ut obstaculum assumunt
Iam uero corporis pulchritudo et robur ad superiora referantur. Robur
n. magnitudo quae uatur prestare ualitudinem. pulchritudo atque ue
locitas celebratae. Salubritas uoluptatem. quibus cibis sola
beatitudine residere liquet. Iam quisque pretio petit id
summum esse iudicat bonum. Et summum bonum beatitudine esse distin
uum. Et beatum esse iudicat statim quisque pretio quisque residat
habitus et animi oculos postea fere formam felicitatis huiusmodi
opes | honores | potestatem | gloriam | uoluptatem | quae quidem sola
residere existimant. Et quia summum bonum uoluptatem = Obstitum

// 726.

huic rei omnium premium summum bonum quod plenius esse putabitur. Et certum
accepisse uel ita nihil plenius habere qui omnes diuitias hinc quidem
diuisam cogitet esse iam si extinsecus accepta pecunia pla
nam bonum quod dicit abeo quod accepit estimare possis. Et hoc esse rei
omnium pecuniosissimum dignissime existimat. Et si nihil quidem hic esse
diuisum esse rei principe loquamur. Et omnes quod dicit diuisa
mutuis postmodo quae aliquid reduisse. Et nihil et id quod mutuis esse diui
sit. Quae quae assumo bono diuisit et. Sum nihil id summum bonum non est
quod habeas et rebus cogitet quo modo existat plenum omnino n
mulli rei nihil suo prius melior potest existere. Sic quod omnium plenum esse
id et sui stet summum esse bonum mutata rei adusum. B. restimet
quod sit. Et summum bonum beatitudine esse iudicat. B. Ita Tmq. M. Et
mq dum esse ipsum beatitudine nec esse tantum. B. Ryphoeus Tq. Porb
refugai quo et illis hi illati esse ipsius ipsius. Et respice mq. an
hunc quod esse finem apprehendere quod duo summa bona quae esse diuisa sint esse
non possunt. Etenim quod disjunctione bona non esse alterum quia sic alterum luqt.
quae neque quod ipsum esse nil alterum dicit. Et quod ipsum no
sit id summum non esse manifestum. Et nullo modo quod summa et bona ea posse
esse diuisa atque et beatitudine et dum summum bonum esse colligimus. Et
ipsum mutatum et summa esse beatitudine quae sit summa diuinitas. B. mch
mq. si res ipsa uera si ita ad eam finem si ad dignum excludi quae sum
sup. Et mq. et uelut geometrae solent diuinitatis propositis ad ipsum
quae prima ipsum uocant. Ita ego quae et uelut corollarium ad ea
sa quae beatitudinis adeptae sint honores beatitudo uel et ipsa diuinitas
tas. Diuinitatis adeptae beatos fit manifestum et gratiae adeptae iusti
tiae sapiet sapientes fiunt ita diuinitate adeptos deos fit fili
ronem et omnis et beatis da gratiam quod unum principatum mch
philter esse quam plenos. B. et pulchrior mq. Et atque pacis su
mum potissima sit corollarium uocabimus atque et quoque pulch